Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (septītā palāta)

2020. gada 4. jūnijā*

Apelācija – Civildienests – Eiropas Ārējās darbības dienests (EĀDD) – Pagaidu darbinieks – Psiholoģiska vardarbība – Lūgums sniegt palīdzību – Lūguma noraidīšana – Prasība atcelt tiesību aktu un prasība atlīdzināt zaudējumus – Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 41. pants – Tiesības tikt uzklausītam – LESD 266. pants – Sprieduma, ar kuru tiek atcelts tiesību akts, izpilde

Lietā C-187/19 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2019. gada 22. februārī iesniedza

Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD), ko pārstāv *S. Marquardt* un *R. Spac*, pārstāvji,

apelācijas sūdzības iesniedzējs,

otrs lietas dalībnieks –

Stéphane De Loecker, bijušais EĀDD pagaidu darbinieks, ar dzīvesvietu Briselē (Beļģija), ko pārstāv *J.-N. Louis*, *avocat*,

prasītājs pirmajā instancē,

TIESA (septītā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Dž. Švīrebs [*P. G. Xuereb*], tiesneši T. fon Danvics [*T. von Danwitz*] un A. Kumins [*A. Kumin*] (referents),

ģenerāladvokāts: P. Pikamēe [*P. Pikamäe*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – franču.

Spriedums

1 Ar apelācijas sūdzību Eiropas Ārējās darbības dienests (EĀDD) lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2018. gada 13. decembra spriedumu *De Loecker*/EĀDD (T-537/17, nav publicēts, turpmāk tekstā – "pārsūdzētais spriedums", EU:T:2018:951), ar kuru tā, pirmkārt, atcēla savu 2016. gada 10. oktobra lēmumu, ar kuru tika noraidīts *Stéphane De Loecker* lūgums sniegt palīdzību, kas tika iesniegts saskaņā ar Eiropas Savienības Civildienesta noteikumu 12.a un 24. pantu, un, otrkārt, noraidīta pēdējā minētā celtā prasība, ciktāl ar to tika prasīts atlīdzināt kaitējumu, kas viņam esot nodarīts (turpmāk tekstā – "pārsūdzētais spriedums").

Atbilstošās tiesību normas

2 Eiropas Savienības Civildienesta noteikumu (turpmāk tekstā – "Civildienesta noteikumi"), redakcijā, kas bija piemērojama šajā strīdā, 12.a pantā, kas saskaņā ar Eiropas Savienības Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības (turpmāk tekstā – "PDNK") 11. pantu pēc analoģijas ir piemērojams pagaidu darbiniekiem, ir paredzēts:

"1. Ierēdņi atturas no jebkāda veida psiholoģiskas [vardarbības] vai seksuālas uzmākšanās.

[..]

3. "Psiholoģiska uzmākšanās [vardarbība]" ir jebkāda nepiedienīga rīcība, kas notiek kādā laika posmā, tā atkārtojas un ir sistemātiska un ietver fizisku rīcību, mutisku vai rakstu valodu, žestus vai citu tīšu rīcību un kas varētu radīt kaitējumu jebkuras personas personībai, cieņai vai fiziskai vai psiholoģiskai integritātei.

[..]"

3 Šo statūtu 24. pantā, kas saskaņā ar PDNK 11. pantu pēc analoģijas ir piemērojams pagaidu darbiniekiem, ir noteikts:

"Savienība palīdz visiem ierēdņiem, jo sevišķi tiesvedībā pret jebkuru personu, kura izsaka draudus, apvainojumus vai veic apmelojošas darbības vai izteikumus, vai uzbrūk personai vai īpašumam, kuru ierēdnis vai viņa ģimenes loceklis guvis sava amata vai pienākumu dēļ.

Šādos gadījumos Savienība [..] atlīdzina ierēdnim radušos zaudējumus tiktāl, ciktāl ierēdnis neradīja zaudējumus ne apzināti, ne arī aiz nopietnas nolaidības, un tas nav saņēmis atlīdzību no personas, kura nodarīja zaudējumus."

4 Saskaņā ar minēto statūtu 90. pantu:

"1. Jebkura persona, uz kuru attiecas šie Civildienesta noteikumi, var iesniegt iecēlējinstitūcijai lūgumu, lai tā pieņem ar konkrēto personu saistītu lēmumu. Iecēlējinstitūcija par savu argumentētu lēmumu konkrētajai personai ziņo četru mēnešu laikā no lūguma iesniegšanas dienas. Ja minētajā termiņā atbilde uz lūgumu nav saņemta, tas uzskatāms par netiešu lēmumu par lūguma noraidīšanu, par ko var iesniegt sūdzību saskaņā ar 2. punktu.

2. Ikviena persona, uz kuru attiecas šie Civildienesta noteikumi, var iesniegt iecēlējinstitūcijai sūdzību par jebkuru aktu, kurā ietverta sūdzība pret konkrēto personu, gadījumos, kad minētā iestāde ir pieņēmusi lēmumu vai tā nav veikusi kādu pasākumu, ko nosaka Civildienesta noteikumi. Sūdzība jāiesniedz trīs mēnešu laikā. [..]

[..]

Iecēlējinstitūcija par savu argumentētu lēmumu konkrētajai personai ziņo četru mēnešu laikā no lūguma iesniegšanas dienas. Ja minētajā termiņā atbilde uz sūdzību nav saņemta, tas uzskatāms par netiešu lēmumu par sūdzības noraidīšanu, par ko var iesniegt apelāciju saskaņā ar 91. pantu."

Tiesvedības priekšvēsture

5 Tiesvedības priekšvēsture ir izklāstīta pārsūdzētā sprieduma 5.–39. punktā un īsumā var tikt rezumēta šādi.

6 EĀDD pieņēma darbā *S. De Loecker*, pamatojoties uz darba līgumu uz četriem gadiem, kā pagaidu darbinieku no 2011. gada 1. janvāra, lai tas ieņemtu Eiropas Savienības delegācijas Bužumburā [*Bujumbura*] (Burundi) (turpmāk tekstā – "Delegācija") vadītāja amatu kā Beļģijas diplomātisko dienestu nosūtīts pārstāvis.

7 No 2013. gada 10. jūnija līdz 14. jūnijam Delegācijā tika veikta pārbaude, ko kopīgā uzdevumā īstenoja EĀDD delegācija un Eiropas Komisijas Attīstības un sadarbības [ģenerāldirektorāta] – *EuropeAid* atbalsta un novērtēšanas dienests (turpmāk tekstā – "Novērtējuma apmeklējums"). Novērtējuma apmeklējuma ziņojuma projektā tika konstatēti būtiski pārkāpumi *S. De Loecker* Delegācijas pārvaldībā gan vadības, gan personāla organizācijas un konfliktu pārvaldības līmenī. Minētajam projektam bija pievienoti septiņpadsmit ieteikumi, tostarp tūlītēja atsaukšana uz EĀDD mītni konsultāciju veikšanai.

8 Laikā no 2013. gada 21. jūnija līdz augusta vidum EĀDD administratīvais ģenerāldirektors vairākkārt sazinājās pa tālruni ar Beļģijas Ārlietu ministrijas Vadības komitejas priekšsēdētāju jautājumā par *S. De Loecker* situāciju.

9 2013. gada 24. jūnijā administratīvais ģenerāldirektors piezvanīja *S. De Loecker*, lai to informētu par neatliekamu viņa atsaukšanu uz EĀDD mītni Briselē (Beļģijā).

10 2013. gada 27. jūnijā notikušajā sanāksmē administratīvais ģenerāldirektors izsniedza *S. De Loecker* novērtējuma apmeklējuma ziņojuma projekta izvilkumu, kurā bija ietverti galvenie secinājumi attiecībā uz viņu.

11 2013. gada 4. jūlijā Briselē notika sanāksme, kuru vadīja EĀDD Āfrikas departamenta izpilddirektors un kurā piedalījās vairāki EĀDD hierarhijas locekļi un *S. De Loecker*, lai apspriestu novērtējuma apmeklējuma ziņojuma projektu. Šīs sanāksmes laikā *S. De Loecker* tika noteikts piecu darba dienu termiņš, lai viņš sniegtu savus rakstveida apsvērumus. Turklāt *S. De Loecker* apgalvo, ka sanāksmes sākumā sēdes priekšsēdētājs viņu esot informējis par to, ka "principa lēmums [atsaukt viņu uz mītnes vietu] jau [bija] pieņemts".

12 2013. gada 7. jūlijā *S. De Loecker* iesniedza savus apsvērumus par novērtējuma apmeklējuma ziņojuma projektu.

13 Ar Eiropas Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos (turpmāk tekstā – "Augstais pārstāvis"), rīkojoties institūcijas, kura ir pilnvarota noslēgt darba līgumus (turpmāk tekstā – "IPNDL"), statusā, 2013. gada 15. jūlija lēmumu *S. De Loecker* dienesta interesēs nekavējoties tika pārcelts uz EĀDD mītni Briselē, lai ieņemtu EĀDD Administrācijas un finanšu ĢD Cilvēkresursu nodaļas vadītāja amatu. Šī lēmuma pēdējā apsvērumā ir norādīts, ka tas tika pieņemts, ņemot vērā konstatējumus, kas izdarīti pēc vairākiem 2012. un 2013. gadā notikušajiem apmeklējumiem Delegācijā, tostarp novērtējuma apmeklējuma, kuru rezultātā tika atklāti būtiski pārkāpumi Delegācijas pārvaldībā, tostarp radot risku negatīvi ietekmēt Savienības sadarbības un attīstības politikas īstenošanu.

14 2013. gada 23. augustā *S. De Loecker* cēla prasību par pagaidu noregulējumu un prasību atcelt šo lēmumu. Šīs prasības tika reģistrētas attiecīgi ar numuriem F-78/13 R un F-78/13. Ar 2013. gada 12. septembra rīkojumu *De Loecker*/EĀDD (F-78/13 R, EU:F:2013:134) Eiropas Savienības Civildienesta tiesas priekšsēdētājs noraidīja pieteikumu par pagaidu noregulējumu. Ar 2014. gada 13. novembra spriedumu *De Loecker*/EĀDD (F-78/13, EU:F:2014:246) Civildienesta tiesa noraidīja prasību atcelt tiesību aktu.

15 Ar 2013. gada 9. decembra vēstuli *S. De Loecker*, pamatojoties uz Civildienesta noteikumu 12.a un 24. pantu, nosūtīja Augstajam pārstāvim dokumentu ar nosaukumu "Sūdzība", kurā viņš norādīja uz administratīvā ģenerāldirektora psiholoģisku vardarbību un lūdza uzsākt administratīvo izmeklēšanu (turpmāk tekstā – "lūgums sniegt palīdzību").

16 Ar 2013. gada 20. decembra vēstuli Augstais pārstāvis apstiprināja lūguma sniegt palīdzību saņemšanu un informēja *S. De Loecker*, ka viņš to ir nosūtījis Komisijas Cilvēkresursu un drošības ĢD, lai tas tiktu izskatīts sadarbībā ar EĀDD dienestiem "atbilstoši Civildienesta noteikumiem piemērotajā termiņā".

17 Tajā pašā dienā Augstais pārstāvis, rīkojoties IPNDL statusā, informēja *S. De Loecker* par savu lēmumu no 2014. gada 31. marta izbeigt viņa pagaidu darbinieka līgumu. Pēdējais minētais 2014. gada 28. martā cēla prasību atcelt šo lēmumu, kuru Civildienesta tiesa noraidīja ar 2015. gada 9. septembra spriedumu *De Loecker*/EĀDD (F-28/14, EU:F:2015:101).

18 Ar 2014. gada 14. aprīļa lēmumu Augstais pārstāvis, rīkojoties IPNDL statusā, noraidīja lūgumu sniegt palīdzību. Šajā lēmumā Augstais pārstāvis izklāstīja, ka, tā kā lūgumā sniegt palīdzību bija ietvertas apsūdzības administratīvajam ģenerāldirektoram, Komisijas Izmeklēšanas un disciplinārlietu birojs (*IDOC*) bija iesaistīts lietas izskatīšanā un ka, uzskatot, ka tas ir pietiekami informēts ar lietas materiāliem, *IDOC* ir secinājis, ka nav jāuzsāk administratīvā izmeklēšana.

19 2014. gada 14. jūlijā *S. De Loecker* saskaņā ar Civildienesta noteikumu 90. pantu iesniedza sūdzību par lēmumu, ar kuru tika noraidīts viņa lūguma sniegt palīdzību. Šī sūdzība tika noraidīta ar EĀDD izpildu ģenerālsekretāra 2014. gada 14. novembra lēmumu.

20 Ar prasības pieteikumu, kas Civildienesta tiesas kancelejā iesniegts 2015. gada 24. februārī, *S. De Loecker* cēla prasību atcelt Augstā pārstāvja 2014. gada 14. aprīļa lēmumu noraidīt viņa lūgumu sniegt palīdzību.

21 Ar 2015. gada 16. decembra spriedumu *De Loecker*/EĀDD (F-34/15, EU:F:2015:153) Civildienesta tiesa atcēla šo lēmumu, pamatojoties uz šī sprieduma 45. punktā ietverto iemeslu, ka EĀDD nav ievērojis *S. De Loecker* tiesības tikt uzklausītam, pārkāpjot Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 41. panta 2. punkta a) apakšpunktu. Tā balstījās uz minētā sprieduma 44. punktā izklāstīto faktu, ka no lietas materiāliem izriet, ka pēc lūguma sniegt palīdzību saņemšanas EĀDD tikai apstiprināja tā saņemšanu 2013. gada 20. decembrī un nekad nav uzklausījis *S. De Loecker* šī lūguma izskatīšanas ietvaros pirms minētā lēmuma pieņemšanas.

22 Ar 2015. gada 17. decembra vēstuli *S. De Loecker* lūdza EĀDD to informēt par pasākumiem, kurus EĀDD plāno veikt, lai izpildītu LESD 266. panta prasības. Ar 2016. gada 26. februāra un 2016. gada 24. marta vēstulēm viņš atkārtoja šo lūgumu.

23 Ar 2016. gada 14. aprīļa vēstuli EĀDD norādīja *S. De Loecker*, ka viņa sūdzība ir jāizskata, ņemot vērā Civildienesta tiesas 2014. gada 13. novembra spriedumu *De Loecker*/EĀDD (F-78/13, EU:F:2014:246) un 2015. gada 9. septembra spriedumu *De Loecker*/EĀDD (F-28/14, EU:F:2015:101), kuros tika "apstiprināti" EĀDD pieņemtie lēmumi par viņa atsaukšanu EĀDD mītni Briselē, kā arī viņa pagaidu darbinieka līguma izbeigšanu. EĀDD viņam ierosināja uzskatīt atbildi, ko 2014. gada 14. aprīlī parakstījis Augstais pārstāvis, par atbildes uz viņa lūgumu sniegt palīdzību saistībā ar vardarbību projektu un lūdza tam paziņot faktiskos apstākļus, apsvērumus, kā arī ar tiem saistītos pierādījumus,

kurus viņš vēlējās pievienot visiem dokumentiem un paskaidrojumiem, kurus viņš jau bija sniedzis saistībā ar šo sākotnējo lūgumu, lai pierādītu tādu netiešu pierādījumu esamību, kas būtu uzskatāmi par sākotnējiem pierādījumiem par rīcību, ko administratīvais ģenerāldirektors veica saistībā ar šo datumu, kas ļautu šo rīcību kvalificēt par vardarbību Civildienesta noteikumu izpratnē un attaisnotu pret viņu vērstas administratīvās izmeklēšanas uzsākšanu. Tika precizēts, ka šis priekšlikums bija *S. De Loecker* uzklausīšana par administrācijas nodomu noraidīt viņa sūdzību, īstenojot Civildienesta tiesas 2015. gada 16. decembra spriedumu *De Loecker*/EĀDD (F-34/15, EU:F:2015:153).

24 Ar 2016. gada 4. maija vēstuli *S. De Loecker* atbildēja Augstajam pārstāvim, atgādinot dažus notikumus.

25 Ar 2016. gada 12. jūlija vēstuli EĀDD informēja *S. De Loecker*, ka viņa lūgumu sniegt palīdzību Komisijas dienesti pārskatīs saskaņā ar vienošanos, ko tas bija noslēdzis ar Komisiju. EĀDD piebilda, ka šīs pārskatīšanas laikā, pamatojoties uz lietas materiālos esošo informāciju, tiks analizēts, vai ir nepieciešama administratīvās izmeklēšanas uzsākšana, un ka pēc šīs pārskatīšanas viņam tiks paziņota IPNDL atbilde.

26 Ar apstrīdēto lēmumu EĀDD ģenerālsekretārs, īstenojot Civildienesta tiesas 2015. gada 16. decembra spriedumu *De Loecker*/EĀDD (F-34/15, EU:F:2015:153), daļēji kā nepieņemamu un katrā ziņā kā nepamatotu noraidīja prasītāja saskaņā ar Civildienesta noteikumu 12.a un 24. pantu iesniegto lūgumu sniegt palīdzību.

27 2017. gada 10. janvārī *S. De Loecker* iesniedza sūdzību par apstrīdēto lēmumu saskaņā ar Civildienesta noteikumu 90. pantu. Šī sūdzība tika noraidīta ar IPNDL 2017. gada 3. maija lēmumu.

Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

28 Ar 2017. gada 11. augustā Vispārējās tiesas kancelejā iesniegtu dokumentu *S. De Loecker* cēla prasību, lūdzot, no vienas puses, atcelt apstrīdēto lēmumu un, no otras puses, piespriest atlīdzināt nodarīto morālo kaitējumu.

29 Savu prasījumu atcelt tiesību aktu pamatojumam viņš izvirzīja divus pamatus, kas attiecas, pirmkārt, uz LESD 266. panta pārkāpumu un, otrkārt, uz tiesību uz aizstāvību, konkrētāk, tiesību tikt uzklausītam, kā arī no Hartas 41. panta izrietošo piekļuves tiesību pārkāpumu.

30 Vispārējā tiesa uzskatīja, ka šie divi pamati, ar kuriem *S. De Loecker*, šīs tiesas ieskatā, norādīja, ka EĀDD, to neuzklausot iepriekšējās izskatīšanas posmā, nav pareizi izpildījis Civildienesta tiesas 2015. gada 16. decembra spriedumu *De Loecker*/EĀDD (F-34/15, EU:F:2015:153), ir jāizvērtē kopā.

31 Pārsūdzētā sprieduma 56. punktā Vispārējā tiesa konstatēja, ka EĀDD 2014. gada 14. aprīļa lēmuma atcelšanas rezultātā ir secinājis, ka *S. De Loecker* bija jāuzklausa pirms šī lēmuma pieņemšanas. Šī tiesa uzskata, ka, norādot, ka *S. De Loecker* būtu varējis pārliecināt EĀDD pieņemt citādu lēmumu un it īpaši uzsākt administratīvo izmeklēšanu, Civildienesta tiesa esot uzskatījusi, ka procesuālo noteikumu pārkāpums, kas raksturīgs šim procesam, netika pieļauts procesa stadijā, kuras rezultātā EĀDD pieņēma galīgo lēmumu, bet gan stadijā, kad *IDOC* veica analīzi, kuras noslēgumā tas pieņēma savu iepriekšējo analīzes ziņojumu.

32 Turklāt Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 58. punktā uzskatīja, ka šī interpretācija atbilst 2017. gada 14. februāra sprieduma *Kerstens*/Komisija (T-270/16 P, nav publicēts, EU:T:2017:74) pamatojumam, kurš, pretēji EĀDD apgalvotajam, esot piemērojams šajā gadījumā.

33 Pārsūdzētā sprieduma 65. punktā Vispārējā tiesa nosprieda, "ka, neuzklausot [*S. De Loecker*] iepriekšējā pārbaudē pirms administratīvās izmeklēšanas uzsākšanas, EĀDD nav pareizi izpildījis [Civildienesta tiesas] 2015. gada 16. decembra spriedumu *De Loecker*/EĀDD (F-34/15, EU:F:2015:153) un ir pārkāpis [*S. De Loecker*] tiesības tikt uzklausītam". Tādēļ Vispārējā tiesa atcēla apstrīdēto lēmumu.

Lietas dalībnieku prasījumi

34 EĀDD apelācijas sūdzībā prasījumi Tiesai ir šādi:

– atcelt pārsūdzēto spriedumu;

– noraidīt prasības pieteikumu kā nepamatotu, ciktāl tas attiecas uz prasību atcelt apstrīdēto lēmumu, un

– piespriest *S. De Loecker* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

35 *S. De Loecker* prasījumi Tiesai ir šādi:

– galvenokārt noraidīt apelācijas sūdzību kā nepieņemamu vai vismaz kā acīmredzami nepamatotu un

– piespriest EĀDD atlīdzināt visus tiesāšanās izdevumus;

– pakārtoti – gadījumā, ja Tiesa atceltu pārsūdzēto spriedumu, konstatēt, ka tiesvedības stadija neļauj taisīt galīgo spriedumu, nodot lietu atpakaļ Vispārējai tiesai, kā arī atlikt lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšanu.

Par apelācijas sūdzību

Par apelācijas sūdzības pieņemamību

36 *S. De Loecker* apgalvo, ka apelācijas sūdzība ir acīmredzami nepieņemama, jo EĀDD tikai atkārto argumentus, kas tika izvirzīti, pirmkārt, Civildienesta tiesā lietā, kurā tika pasludināts 2015. gada 16. decembra spriedums *De Loecker*/EĀDD (F-34/15, EU:F:2015:153), un, otrkārt, Vispārējā tiesā. Līdz ar to apelācijas sūdzība patiesībā esot lūgums pārskatīt Vispārējā tiesā iesniegto prasības pieteikumu un it īpaši veikt jaunu faktu vērtējumu.

37 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, ja viens no lietas dalībniekiem apstrīd Vispārējās tiesas veikto Savienības tiesību interpretāciju vai piemērošanu, apelācijas tiesvedībā var no jauna izskatīt pirmajā instancē pārbaudītos tiesību jautājumus. Proti, ja lietas dalībnieks nevarētu pamatot savu apelāciju ar pamatiem un argumentiem, kas jau tikuši izmantoti Vispārējā tiesā, minētais apelācijas process daļēji zaudētu savu jēgu (skat. spriedumu, 2011. gada 28. jūlijs, *Diputación Foral de Vizcaya* u.c., C-474/09 P līdz C-476/09 P, nav publicēts, EU:C:2011:522, 60. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

38 Tādējādi, tā kā EĀDD pārmet Vispārējai tiesai, ka tā, izvērtējot Civildienesta tiesas 2015. gada 16. decembra spriedumu *De Loecker*/EĀDD (F-34/15, EU:F:2015:153), ir nepareizi interpretējusi Hartas 41. pantu, tas, ka tā atkārto argumentāciju, ko tā jau bija izvirzījusi pirmajā instancē, nepadara to par nepieņemamu.

39 No tā izriet, ka apelācijas sūdzība ir pieņemama.

Par lietas būtību

40 Apelācijas sūdzības pamatojumam EĀDD izvirza vienu pamatu. Tajā tas apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, pārsūdzētā sprieduma 65. punktā nospriežot, ka EĀDD, neuzklausot *S. De Loecker* iepriekšējā pārbaudē pirms administratīvās izmeklēšanas uzsākšanas, nav pareizi izpildījis Civildienesta tiesas 2015. gada 16. decembra spriedumu *De Loecker*/EĀDD (F-34/15, EU:F:2015:153) un ir pārkāpis *S. De Loecker* tiesības tikt uzklausītam.

41 Šim pamatam ir trīs daļas, kas būtībā attiecas, pirmkārt, uz to, ka Vispārējā tiesa nav ņēmusi vērā faktu, ka *S. De Loecker* ir ticis uzklausīts, otrkārt, uz kļūdainu Civildienesta tiesas 2015. gada 16. decembra sprieduma *De Loecker*/EĀDD (F-34/15, EU:F:2015:153) interpretāciju un, treškārt, uz Vispārējās tiesas pieļauto kļūdu attiecībā uz to, ka tā šajā lietā ir piemērojusi pamatojumu, kas izriet no Vispārējās tiesas 2017. gada 14. februāra sprieduma *Kerstens*/Komisija (T-270/16 P, nav publicēts, EU:T:2017:74), lai apstiprinātu savu Civildienesta tiesas 2015. gada 16. decembra sprieduma *De Loecker*/EĀDD (F-34/15, EU:F:2015:153) interpretāciju.

Par vienīgā pamata pirmo daļu

42 Šī pamata pirmajā daļā EĀDD būtībā pārmet Vispārējai tiesai, ka tā nav ņēmusi vērā ievēroto procedūru, ne arī to, ka EĀDD uzklausīja *S. De Loecker*, dodot viņam iespēju iesniegt visus elementus, kas papildina viņa sākotnējo sūdzību, pirms lietas nodošanas Komisijas dienestiem no jauna, lai tie veiktu iepriekšēju pārbaudi.

– Lietas dalībniekus argumenti

43 EĀDD būtībā apgalvo, ka, lai izpildītu Civildienesta tiesas 2015. gada 16. decembra spriedumu *De Loecker*/EĀDD (F-34/15, EU:F:2015:153), tas atsāka procedūru, pamatojoties uz pierādījumiem, kurus *S. De Loecker* bija sniedzis savā sākotnējā sūdzībā, kas iesniegta 2013. gada 9. decembrī. EĀDD precizē, ka tas tomēr ir ļāvis viņam iesniegt jebkādus papildu pierādījumus, ko viņš vēlas par šo sūdzību, pirms no jauna iesniedza lietas materiālus kompetentajiem Komisijas dienestiem un *IDOC*, lai veiktu jaunu iepriekšējo pārbaudi. EĀDD uzskata, ka, dodot šo iespēju *S. De Loecker*, tas viņam nodrošināja iespēju tikt uzklausītam, pirms *IDOC* veic jaunu iepriekšējo lietas izskatīšanu – tātad pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas. Taču Vispārējā tiesa savā analīzē neesot ņēmusi vērā šo elementu.

44 Turklāt EĀDD precizē, ka tas uzskatīja, ka iepriekšējās pārbaudes mērķiem bija atbilstošāk lūgt *S. De Loecker* no jauna iesniegt savu viedokli rakstveidā, iespējams, pievienojot papildu informāciju, nekā vienkārši nosūtīt kompetentajiem administratīvajiem dienestiem sākotnējo sūdzību vai uzklausīt *S. De Loecker* tūlīt pēc pirmās iepriekšējās pārbaudes. Ja nebūtu jaunu elementu, šie dienesti acīmredzami nebūtu guvuši atšķirīgu rezultātu nekā tas, kādu tie bija ieguvuši pirmajā lietas izskatīšanā. Tā kā *S. De Loecker* nav iesniedzis nevienu jaunu elementu, viņš neesot bijis jāuzklausa vēlreiz jaunās iepriekšējās pārbaudes laikā.

45 EĀDD atgādina, ka šajā lietā tas nav deleģējis *IDOC* savas pilnvaras, un būtībā precizē, ka šī iemesla dēļ tikai viņam kā IPNDL ir jānodrošina tiesību tikt uzklausītam ievērošana. Tas precizē, ka, lai gan nav izslēgts, ka šādas pārbaudes laikā *IDOC* konstatē neatbilstības vai uzskata, ka ir jānoskaidro noteikti elementi no personas, kas iesniegusi sūdzību, šis birojs varētu ieteikt EĀDD pieprasīt no sūdzības iesniedzēja sniegt papildu informāciju. Tomēr šāda rīcība neietilpst tiesību tikt uzklausītam un tiesību uz aizstāvību piemērošanas jomā, bet attiecoties uz administrācijas veiktu lietas izmeklēšanu.

46 No iepriekš minētajiem elementiem EĀDD secina, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, uzskatot, ka no Hartas 41. panta 2. punkta a) apakšpunkta izrietošās tiesības tikt uzklausītam ir piemērojamas sagatavojoša akta pieņemšanas procedūrā. Tāpat tā esot pieļāvusi kļūdu, neņemot vērā faktu, ka *S. De Loecker* tika uzklausīts pirms *IDOC* veiktās jaunās iepriekšējās lietas pārbaudes.

47 *S. De Loecker* atbildē norāda, ka viņš nekad nav ticis pienācīgi uzklausīts, izskatot viņa lūgumu sniegt palīdzību.

48 Konkrēti, *S. De Loecker* norāda, ka šajā gadījumā viņš esot nosūtījis EĀDD Beļģijas Karalistes Ārlietu ministrijas pārvaldības komitejas priekšsēdētāja vēstuli, kurā ir apstiprināti dažādie elementi, kas izvirzīti viņa lūguma sniegt palīdzību pamatojumam. Viņš apgalvo, ka, tā kā *IDOC* viņu neuzklausīja, viņš nevarēja ne izvirzīt šos pierādījumus šajā birojā, ne iesniegt šīs vēstules kopiju pēdējā minētajā, ne arī lūgt, lai minētās vēstules autors tiktu uzklausīts administratīvās izmeklēšanas laikā. Līdz ar to Vispārējā tiesa esot pamatoti uzskatījusi, ka bija pārkāptas viņa tiesības tikt uzklausītam lietderīgi un efektīvi, pirms EĀDD noraidīja viņa lūgumu sniegt palīdzību.

– *Tiesas vērtējums*

49 Pirmkārt, ciktāl EĀDD pārmet Vispārējai tiesai, ka tā nav ņēmusi vērā faktu, ka EĀDD bija uzklausījusi *S. De Loecker*, dodot viņam iespēju iesniegt jebkādu papildu informāciju savam sākotnējam pieteikumam, pirms tas no jauna iesniedza lietas materiālus kompetentajiem Komisijas dienestiem, lai tie veiktu iepriekšējo pārbaudi, ir jākonstatē, ka pārsūdzētā sprieduma 49. punktā Vispārējā tiesa šo faktu ir norādījusi, pirms tā, it īpaši šī sprieduma 57. punktā, precizēja, ka procedūrā pieļautais pārkāpums bija pieļauts procesa stadijā, kuras laikā *IDOC* veica iepriekšējo pārbaudi, kuras rezultātā šis birojs izstrādāja pārbaudes sākotnējo ziņojumu EĀDD.

50 Otrkārt, ciktāl EĀDD apgalvo, ka, uzskatot, ka tiesības tikt uzklausītam ir piemērojamas sagatavojoša akta pieņemšanas procedūrā, Vispārējā tiesa nav ņēmusi vērā, ka EĀDD nav deleģējusi savas pilnvaras *IDOC*, ir jākonstatē, ka no pārsūdzētā sprieduma 57., 59. un 65. punkta izriet, ka Vispārējā tiesa uzskatīja, ka *IDOC* veiktās izmeklēšanas laikā bija jāuzklausa *S. De Loecker*, proti, procesa stadijā, kurā birojs veica iepriekšējo pārbaudi un kuras rezultātā tas izstrādāja savu pārbaudes sākotnējo ziņojumu.

51 Līdz ar to Vispārējā tiesa nav neņēmusi vērā nevis EĀDD norādītos pierādījumus, bet gan vienīgi izsecinājusi no tiem citas tiesiskās sekas.

52 No tā izriet, ka vienīgā pamata pirmā daļa ir noraidāma kā nepamatota.

Par vienīgā pamata otro un trešo daļu

53 Vienīgā pamata otrā daļa ir vērsta pret pārsūdzētā sprieduma 55.–57. punktu. Ar šo daļu EĀDD būtībā apgalvo, ka Vispārējā tiesa kļūdaini ir interpretējusi Civildienesta tiesas 2015. gada 16. decembra sprieduma *De Loecker*/EĀDD (F-34/15, EU:F:2015:153). Vispārējā tiesa esot kļūdaini interpretējusi šo spriedumu tādējādi, ka ar to EĀDD ir noteikts pienākums uzklausīt *S. De Loecker* iepriekšējas pārbaudes stadijā.

54 Vienīgā pamata trešajā daļā EĀDD būtībā uzskata, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu vērtējumā, šajā lietā piemērojot pamatojumu, kas izriet no Vispārējās tiesas 2017. gada 14. februāra sprieduma *Kerstens* /Komisija (T-270/16 P, nav publicēts, EU:T:2017:74). EĀDD apgalvo, ka Vispārējā tiesa neesot ņēmusi vērā faktu, ka atšķirībā no lietas, kurā tika taisīts šis spriedums un kurā tika aplūkotas tiesības tikt uzklausītam administratīvās izmeklēšanas laikā, šajā gadījumā izskatāmā lietā attiecas uz apgalvoto šo tiesību neievērošanu iepriekšējā pārbaudē, kuru Komisijas dienesti veica EĀDD vārdā un kura notika pirms administratīvās izmeklēšanas.

– Lietas dalībniekus argumenti

55 EĀDD būtībā apgalvo, ka Vispārējās tiesas sniegtā Civildienesta tiesas 2015. gada 16. decembra sprieduma *De Loecker*/EĀDD (F-34/15, EU:F:2015:153) interpretācija ir kļūdaina, jo Vispārējā tiesa ir kļūdaini uzskatījusi, ka šajā spriedumā EĀDD bija noteikts pienākums uzklausīt *S. De Loecker* jau *IDOC* veiktās iepriekšējās pārbaudes stadijā. EĀDD uzskata, ka minētā sprieduma 44.–49. punktā Civildienesta tiesa esot vienīgi konstatējusi, ka EĀDD ir pārkāpis *S. De Loecker* tiesības tikt uzklausītam pirms apstrīdētā lēmuma, ar ko izbeidz procedūru, pieņemšanas, neveicot tālāku izskatīšanu un tādējādi noraidot viņa sūdzību. Līdz ar to Civildienesta tiesa esot uzskatījusi, ka pienākums uzklausīt pēdējo minēto ir jāievēro, pirms EĀDD pieņem galīgo lēmumu, kas noteikti ir vēlāks par *IDOC* veikto lietas iepriekšējo pārbaudi.

56 EĀDD apgalvo, pirmkārt, ka šī iepriekšējā pārbaude nav nelabvēlīgs akts, kas ietekmētu *S. De Loecker* tiesības, bet gan iekšējs vienīgi sagatavojošs akts, kas ļauj IPNDL izvērtēt, vai ir jāuzsāk administratīvā izmeklēšana. Šajā ziņā tā pamatojas uz 2012. gada 12. jūlija spriedumu Komisija/*Nanopoulos* (T-308/10 P, EU:T:2012:370, 85. punkts). Ja IPNDL lemj par to, vai uzsākt vai neuzsākt administratīvo izmeklēšanu, tai ir jāņem vērā vairāki elementi, tostarp *IDOC* veiktā iepriekšējā pārbaude. Tādējādi tā neesot iepriekšējā pārbaude, kas nelabvēlīgi ietekmētu attiecīgo personu, bet gan lēmums noraidīt lūgumu sniegt palīdzību. Pirms šī pēdējā minētā lēmuma pieņemšanas IPNDL uzklausa šo personu, kurai tad ir iespēja izvirzīt ikvienu argumentu un iesniegt visus dokumentus, kas nav iesniegti lūguma sniegt palīdzību iesniegšanas brīdī.

57 Otrkārt, EĀDD norāda, ka tam kā IPNDL ir jānodrošina tiesību tikt uzklausītam ievērošana pirms galīgā lēmuma pieņemšanas. Tādējādi *IDOC* nodrošina tikai palīdzības dienestu administratīvās vienošanās, kas noslēgta starp EĀDD un kompetentajiem Komisijas dienestiem, ietvaros (*Service-Level Arrangement*).

58 Treškārt, EĀDD norāda, ka ne no Civildienesta noteikumu IX pielikuma par disciplinārlietām, ne no Hartas 41. panta 2. punkta a) apakšpunkta neizrietot, ka tiesības tikt uzklausītam ir piemērojamas jau lietas materiālu iepriekšējās pārbaudes stadijā.

59 Izskatāmajā lietā pēc tam, kad *S. De Loecker* tika dota iespēja iesniegt visus papildu faktus, lai pamatotu viņa sūdzību par vardarbību, EĀDD, pamatojoties uz *IDOC* veikto iepriekšējo pārbaudi un tā sniegto ieteikumu, esot uzskatījis, ka lietas materiālos nav pietiekamu sākotnējo pierādījumu par vardarbību pret *S. De Loecker*. Līdz ar to EĀDD esot informējis *S. De Loecker*, ka nešķiet pamatoti uzsākt administratīvo izmeklēšanu pret personu, kura, iespējams, ir izdarījusi pret viņu vērstās vardarbības darbības. EĀDD uzskata, ka *S. De Loecker* nebija no jauna jāuzklausa šajā procedūras stadijā. Savukārt EĀDD apgalvo – ja tiktu nolemts uzsākt šādu izmeklēšanu, *S. De Loecker* būtu bijusi iespēja tikt uzklausītam, proti, iesniegt papildu informāciju un apsvērumus administratīvās izmeklēšanas pabeigšanas laikā un it īpaši pirms šīs pabeigšanas.

60 Sava vienīgā pamata trešajā daļā EĀDD būtībā apgalvo, ka Vispārējās tiesas 2017. gada 14. februāra sprieduma *Kerstens*/Komisija (T-270/16 P, nav publicēts, EU:T:2017:74)) pamatojums, kas minēts pārsūdzētā sprieduma 58. punktā, neesot attiecināms uz šo lietu.

61 EĀDD norāda, ka Vispārējās tiesas 2017. gada 14. februāra spriedums *Kerstens*/Komisija (T-270/16 P, nav publicēts, EU:T:2017:74) attiecās uz jautājumu, vai pirms disciplinārlietas, kas tika uzsākta pret attiecīgo Savienības ierēdni, bija jānotiek administratīvai izmeklēšanai. EĀDD uzskata, ka Vispārējā tiesa šajā spriedumā nosprieda, ka Komisija nav ievērojusi pati savus īstenošanas noteikumus, uzsākot disciplinārlietu, neveicot iepriekšēju administratīvo izmeklēšanu, kuras laikā attiecīgais ierēdnis būtu bijis jāuzklausa. Taču šī lieta acīmredzami atšķiroties no lietas, kurā tika taisīts minētais spriedums, divu iemeslu dēļ. EĀDD norāda, pirmkārt – ja būtu uzsākta administratīvā izmeklēšana, tā būtu vērsta pret iespējamo vardarbības faktu izdarītāju, nevis pret *S. De Loecker*. Otrkārt, izskatāmajā lietā netika uzsākta neviena administratīva izmeklēšana, nedz arī disciplinārlieta.

62 Līdz ar to, šajā lietā piemērojot Vispārējās tiesas 2017. gada 14. februāra sprieduma *Kerstens*/Komisija ((T-270/16 P, nav publicēts, EU:T:2017:74) pamatojumu, Vispārējā tiesa esot sajaukusi dažādus procedūras posmus, proti, iepriekšējo pārbaudi, administratīvo izmeklēšanu, pirmsdisciplināro procedūru un disciplinārlietu.

63 *S. De Loecker* apstrīd EĀDD argumentācijas pamatotību attiecībā uz Civildienesta tiesas 2015. gada 16. decembra sprieduma *De Loecker*/EĀDD (F-34/15, EU:F:2015:153) motīvu interpretāciju.

64 Turklāt *S. De Loecker* uzskata, ka EĀDD argumentācija par to, ka Vispārējās tiesas 2017. gada 14. februāra spriedums *Kerstens*/Komisija (T-270/16 P, nav publicēts, EU:T:2017:74) nav piemērojams šajā lietā, esot acīmredzami nepieņemama, jo EĀDD neizklāsta nevienu šim nolūkam atbilstošu elementu, un katrā ziņā apstrīd šo EĀDD argumentāciju.

– *Tiesas vērtējums*

65 Pārsūdzētā sprieduma 65. punktā Vispārējā tiesa uzskatīja, ka *S. De Loecker* bija jāuzklausa procedūras pirmajā posmā, proti, posmā, kurā *IDOC* veic iepriekšējo pārbaudi, pēc kuras tas izstrādā ziņojumu, kurā ir ietverts ieteikums par to, vai pastāv sākotnēji pierādījumi par vardarbības esamību, kas ir obligāts nosacījums administratīvās izmeklēšanas uzsākšanai.

66 Vispirms ir jāatgādina, ka persona, kas ir iesniegusi lūgumu sniegt palīdzību apgalvotās psiholoģiskās vardarbības dēļ, pamatojoties uz Civildienesta noteikumu 12.a un 24. pantu, saskaņā ar labas pārvaldības principu var atsaukties uz tiesībām tikt uzklausītai par faktiem, kas uz to attiecas (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2019. gada 4. aprīlis, OZ/EIB, C-558/17 P, EU:C:2019:289, 50. punkts).

67 Proti, Hartas 41. panta 2. punkta a) apakšpunktā ir paredzētas tiesības uz labu pārvaldību ietver tostarp ikvienas personas tiesības tikt uzklausītai, pirms attiecībā uz to tiek veikts individuāls pasākums, kas to nelabvēlīgi ietekmē.

68 Tiesības tikt uzklausītam garantē ikvienai personai iespēju administratīvajā procesā un pirms ikviena lēmuma, kas var nelabvēlīgi ietekmēt tās intereses, pieņemšanas lietderīgi un efektīvi izteikt savu viedokli (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2019. gada 4. aprīlis, OZ/EIB, C-558/17 P, EU:C:2019:289, 53. punkts un tajā minētā judikatūra).

69 Turpinājumā ir jāprecizē, ka tiesībām tikt uzklausītam ir divkāršs mērķis. Pirmkārt, tā palīdz pēc iespējas precīzākai un pareizas lietas izmeklēšanai un faktu konstatēšanai, un, otrkārt, tā ļauj nodrošināt efektīvu ieinteresētās personas aizsardzību. Tiesību tikt uzklausītam mērķis it īpaši ir garantēt, lai ikviens lēmums, kam ir nelabvēlīga ietekme uz kādu personu, tiktu pieņemts, pilnībā pārzinot lietu, un tām it īpaši ir mērķis ļaut kompetentajai iestādei izlabot kļūdu vai ieinteresētajai personai sniegt informāciju par savu personisko situāciju, kas liecinātu par labu tam, lai lēmums tiktu pieņemts vai netiktu pieņemts, vai tam būtu kāds noteikts saturs (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2014. gada 3. jūlijs, *Kamino International Logistics* un *Datema Hellmann Worldwide Logistics*, C-129/13 un C-130/13, EU:C:2014:2041, 38. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2014. gada 11. decembris, *Boudjlida*, C-249/13, EU:C:2014:2431, 37. un 59. punkts).

70 Izskatāmajā lietā apstrīdētais lēmums, ar kuru EĀDD noraidīja *S. De Loecker* saskaņā ar Civildienesta noteikumu 12.a un 24. pantu iesniegto lūgumu sniegt palīdzību, ir individuāls pasākums, kas attiecībā uz viņu ir pieņemts un nelabvēlīgi ietekmē to Hartas 41. panta 2. punkta izpratnē.

71 Kā Vispārējā tiesa ir norādījusi pārsūdzētā sprieduma 59. punktā un kā EĀDD to ir apgalvojis savā apelācijas sūdzībā, šis dienests pieņēma apstrīdēto lēmumu, kas atspoguļo šīs pārbaudes secinājumus, pamatojoties uz *IDOC* veikto iepriekšējo pārbaudi. Attiecībā uz kārtību, kādā šī pārbaude tiek veikta, ir

jāprecizē, ka, piemērojot dienesta līmeņa nolīguma ar numuru *Ares* (2013)859A35, kas noslēgts starp EĀDD un Cilvēkresursu un drošības ĢD, 6. pielikumu, lai gan EĀDD saglabā IPNDL, kas pieņem galīgo lēmumu, statusu, procedūras "operatīvā" daļa ir jāveic *IDOC*.

72 Tādējādi, kā izklāstīts šī sprieduma 24. un 25. punktā, *S. De Loecker* tika uzklausīts, pirms *IDOC* veica savu pārbaudi. Savukārt viņš netika uzklausīts nedz *IDOC* veiktās iepriekšējā pārbaudē, nedz pirms *IDOC* nosūtīja savus ieteikumus EĀDD, nedz pirms šis dienests pieņēma apstrīdēto lēmumu.

73 Tā kā EĀDD pieņēma šo lēmumu, pamatojoties uz iepriekšējo pārbaudi, kā arī uz *IDOC* ieteikumiem, tam bija jānodrošina *S. De Loecker* tiesību tikt uzklausītam ievērošana, dodot viņam iespēju izteikt savus apsvērumus un, iespējams, sniegt papildu informāciju *IDOC* veiktajā izmeklēšanā. Proti, viņa uzklausīšanas rezultātā attiecīgā gadījumā *IDOC* būtu varējis izdarīt atšķirīgus secinājumus, kā rezultātā varētu tikt uzsākta administratīvā izmeklēšana.

74 Šo vērtējumu pastiprina apstāklis, ka tādam lēmumam, ar kuru ir noraidīts lūgums sniegt palīdzību saistībā ar sūdzību par psiholoģisku vardarbību, kāds ir apstrīdētais lēmums, var būt smagas sekas attiecībā uz konkrēto personu, jo psiholoģiskas vardarbības faktiem var būt ārkārtīgi graujoša ietekme uz šīs personas veselības stāvokli, un tam, ka administrācija, iespējams, ir atzinusi šādas vardarbības esamību, pašam par sevi var būt labvēlīga ietekme uz minētās personas atlabšanas terapeitisko procesu.

75 Tādējādi, nepārkāpjot Hartas 41. panta 2. punkta a) apakšpunktu un kļūdaini neinterpretējot Civildienesta tiesas 2015. gada 16. decembra spriedumu *De Loecker*/EĀDD (F-34/15, EU:F:2015:153), Vispārējā tiesa uzskatīja, ka ir pārkāptas *S. De Loecker* tiesības tikt uzklausītam.

76 Attiecībā uz vienīgā pamata trešo daļu, kas attiecas uz Vispārējās tiesas pamatojumu saistībā ar 2017. gada 14. februāra spriedumu *Kerstens*/Komisija ((T-270/16 P, nav publicēts, EU:T:2017:74), pietiek norādīt, kā tas izriet no vārda "turklāt" izmantošanas pārsūdzētā sprieduma 58. punktā, ka runa ir tikai par Vispārējās tiesas izklāstītu *ad abundantiam* pamatojumu. Šādos apstākļos vienīgā pamata trešā daļa ir jānoraida kā neefektīva.

77 No tā izriet, ka vienīgā pamata otrā daļa ir jānoraida kā nepamatota un tā trešā daļa ir jānoraida kā neefektīva un līdz ar to apelācijas sūdzība ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

78 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 138. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz šī paša reglamenta 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā *S. De Loecker* ir prasījis piespriest EĀDD atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā EĀDD spriedums ir nelabvēlīgs, jāpiespriež EĀDD atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (septītā palāta) nospriež:

1) Apelācijas sūdzību noraidīt.

2) Eiropas Ārējās darbības dienests (EĀDD) atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]